

૨૫૫૬

નંબર ૨૫૫૬

હરિશ્ચંદ્ર તારામતિના ખેલનાં ગાયનો.

કેટલાએક વધારા તથા સુધારા સાથે

દોહરો.

કૂકર્મ તજ તુ માનવી નહી પામે કંઠી સાર;
અતે તોડી મિચલઈ યઈસ તું ગુહેગાર.
માન નહી ફોકટ મળે ધૂનિ જન લાચાર;
કવિપદ પામે પ્રેમથી મનથી હું શ્રીઆર.

ALL RIGHTS RESERVED.

૧૦ હક પ્રસિદ્ધ કર્તાએ પોતાને સ્વાધીન ગણ્યાછે.

સુબઈ

ઈમ્પીરીઅલ પ્રેસમાં છાપ્યુંછે.

ન. સ. ૧૯૮૧. સંવત ૧૯૮૨.

કીમ્મત એક આના.

અ:

આમ.

ખાસ ખબર.

—:૦:—

નીચલા ખેલા નામે નતિજ્યે આરમત, ઉર્ફ રન્ને
રાહત યાને આસેફે માહવશ; અન્નમે સખાવત, ઉર્ફ
બાદશાહે ખાદોસ્ત; યુલશને બેદાદ, ઉર્ફ શીરી ફરહાદ;
ખ્વારકા ખુદ યાર, યાને મશહુર અલીબાબા ઐર આલીસ
ચોરોંદા સરદાર; હશક નવ બહાર, ઉર્ફ અન્દુબદન મોહીયાર;
મુલશને બહાર આફ્રા, ઉર્ફ નર્ધ દરીઆઈ હન્દર સભા;
તેના બનાવનાર મુનશી ઝરીફ પાસેથી વેચાતા બધ તે
સંબંધીના તમામ હકો મેહેતા જમનાદાસ ભગવાનદાસની
કંપની પોતાને સવાધીન રાખ્યા છે વારંતે કોઈ છાપસે તો
તેને કાયદા પ્રમાણે પુછવામાં આવસે.

આ ચોપડી સને ૧૮૬૭ ના ૨૫ માં કાયદા પ્રમાણે

રજીસ્ટર કરાવીછે અને તે સંબંધીના તમામ

હકો મેહેતા જમનાદાસ ભગવાનદાસની

કંપનીએ પોતાને સવાધીન રાખ્યાછે.

૨૫૫૬

હરિશ્ચંદ્ર તારામતિના ખેલનાં ગાયનો.

ઈશ્વર પ્રાર્થના.

પરજ—કાલીંગડા.

(પ્રભુ મેહર કર હમ હપર.) એ ગહ.

વિધના આધાર, નમીએ આ વાર;
બાળક હોએ તારા, નિહાળી અપાર—વિધ.
ભર્યું જગત ધામ, આલી નહીં હમ;
ગુપ્ત તારું કામ, કોએએ નિરધાર—વિધ.
છોજ દીન દયાળ, જાણીતા અપાર;
નમત કરીએ ગુને, નમી વારમવાર—વિધ.
આશરે રહી તારા, જાણીને કિરતાર;
હિમ્મત હમને આપો, પામીએ આ સાર—વિધ,
ઈન્દ્રની દરબારમાં કળાવંતણિઓએ ગાયેલાં ગાયન.
પહાડી ઝીંઝોટી—ખન્નરા.

(હૃદય સુખદ નીકલ ગયા તારા.) એ ગહ.

હમ બાળ મળી ગુણ ગાયે પ્રભુ મડીને તારે પાયે;
ગું કરજો હમારી સાહયે, વધારીને બાળ મહીમાયેજ
પ્રભુ ગુણ હમ તારા ગાયે—પ્રભુ
ગજ ગૃહનો બંધ નિવારે, બોધ આપી અમને આરોજ
અનિશય તારો મહિમારે.
દ્રોપદિના ચિર તે પૂર્વાં, નહીં રાખ્યા કોઈ અજાણ્યે;
દાસી જાણી પ્રેમ આપ્યે.

એજ રાહ.

તમે દેવના રક્ષક આધારા, દિલ ધીનવી લેઓછો ભારા;
આપ દીલથી દમ્માણુ થઈને, સુખ દીયો વભુ રહી રહીનેજ
છો તમેજ રક્ષણ હારા—દિલ.

આ સભા તારી બહુ શોભે, દીલ માફ નોઈને લોભેજ
સદા આપજ સુખ દેનારા—દિલ.

સૂર્ય ચંદ્ર સભામાં બિરાજે, જળકે છે શિશપર તાજેજ
શું વખાણુ કરીયે તારા—દિલ.

તું દયા રદ્યમાં લાવે, સૌ મૂખ નિરખવા આવેજ
છે રંગ નવા ઝલકારા—દિલ.

સણગાર તારો સૌ નોઈ, મન વુજમાં રહ્યું છે સોહીજ
આપ ધ્યાને વસોછો હમારા—દિલ.

ખરહુન્સ—ગજલ,

(ગર હમને દીલ સનમકુ દીયા.) એ રાહ.

આપ રાજ છે સર્વેના દેવના પતિ;

દેવના પતિ તમે છે સેવના પતિ—આપ.

આનંદ થઈ રદ્ય વિષે, હર્ષ ભરી જતિ;

ઈંદ્રાણી તારી રાણી ને, સ્વરૂપે સુંદર અતિ—આપ.

પ્રકાશ તારો જગ વિષે, નોઈ હું ખુશી થતિ;

રિઝમાહો આનંદ સાથ, ખુશ છે નોઈ તુંજ ગતિ—આપ.

તુંજ રૂપ કાન્તી કામની, ખસી ચિત્તની વૃતિ;

અતિ હારય મન માફ થયું, ગઈ તુજમાં મતિ—આપ.

ઝીંઝોટી—ગજલ.

(ગઈ એક બ એકનો હવા પલટ.) એ રાહ.

સૌ સુખનો દિસે સભા તુજ તણી ખિલી રહી;

થઈ, થઈ મારી હો વિસરી ગઈ—શુભ.

હમયર મહેર રાખો રાખેજી, કરજો હમારી સહાયજી;
 વિનવીને લાગે પાવેજી, જીતમાંહી કિર્તી ફેલાઈ રહી—શુભ.
 સૂર્ય ચંદ્રથી શોભા ધણી, વિદ્યામિત્ર રાજ રૂપિતણી;
 કૌંધિ આંખ લાલે નજર બણી, જીવો દયાન તેણી તરફ દર્શ—શુભ.

હરિશ્ચંદ્રની રાજ્ય સભામાં અપ્સરાઓએ

ગાએલું ગાયન.

પીલુ—કાહારવા.

(સાડેતીન પદ્મસે સેર મછલી ના બેચુંગી.) એ રાહ.

રાય • તારી સભાની ખૂબી ખીલી રહીછે;

ખૂબ ખીલી રહીછે, ખૂબી ખીલી રહીછે—રાય.

કિર્તી તારી સારી, દુનિયામાં બહુ ભારી;

શોભા શું છે તારી, જળ વારીવારી—રાય.

ચંદ્ર પ્રકાશ રહીને ઉજાસે;

ભુલી જઈને નાસે દુશ્મન સેના સારી—ગય.

હરિશ્ચંદ્રના લશ્કરે વનમાં ગાએલું ગાયન.

ગીતી—અખ આંખે ખોલ તુ મજનુ—એ રાહ.

વનમાં નિર્મળ જળથી, શોભે સરોવરનુ અતિષય પાણી;

ફળના તરવર જોઈ, ચિત વૃતિ સૌની બહુ લોભાણી.

ઉજ્જડ વગડામાંહી, ભગવાં પહેરી જોગી જતિ રહેતાં;

પવનથી ભૂખ નિવારે, અતિષય સંકટ અંગ વિષે સહેતાં.

દેવાંગના દેવાની, હશે આવજા ધણી આ રથજ વિષે;

રમણિય ધોર બનીને, ત્રાસથી ખાવાને આવજા દીસે.

ઓપી વૃક્ષ મધૂરથી, રહી રહીને વા વાયે ઉડી જાએ;

ગતિ પ્રભુની આહા ! કોયલ ડાળે ખેસી દૂજ ખાએ.

કમળ નેણથી નિહાળી, કાળા ઘોળા ગુલાબ ને ખિલતાં;
કમોદ જનર રસ રંગથી, દીસેછે મૂંઢરથી ભળી મળતાં.
જળ ખિન્દુ કમળોથી, ડાંડ રહી નીચે મૂખપર ધરતાં;
જલથી મળતાં હળતાં, આનંદી દિસે અનિષય કરતાં.

હુરિશ્ચંદ્રની છાવણીમાં અપ્સરાએ ગાયેલું ગાયન.

ગજલ.

અહો રાજ તું પર વારી જળ વારી જળરે;
પ્રિતી તારી પાળવા હું ગુણ તારા ગાળરે—અહો.
હું રાજી રદ્યથી થઈ, સુંદર સ્વરૂપ નોઈ;
પાસ તુજ આવતાં અહીં, તેથી સંતોષ પામું સહી—અહો.
મન માફ વ્યાકુળ થયું, દિલ તુજ પાસ રહ્યું;
તારા પ્રેમ પાસ ગયું, ક્યારે દિલને શાન્તી દર્જ—અહો.
ચિરજી મન કેમ ધરે, ચોરવા ચંચલાઈ કરે;
ઉત્મતેથી હરે જાણે ઝડપીને લઈ—અહો.
વાલમાં ધોર ધરે, મન માફ ત્રપત કરે;
ચિત્તને જઘ્દી હરે, મુજ રદ્યમાં સમાવું—અહો.

નદીને કીનારે હુરિશ્ચંદ્રે રેહિત પાસે ગાયેલું ગાયન.

સીતાજીના મહીનાની રાહ.

આલ પ્રાણ પ્રિયા મુજ સાથ, પ્રવાસની આશરે;
તીરસર જુના ઝાડની હેઠ, રહેવું આજ રાત્રે.
મારી વહાલી પામીશ નહીં એક, નંધર દુઃખ મન વિષે;
નહીં અર્થ ઉદાસથી એક, ફાવી શકતો દિષે.
ગઈ વસ્તુ ન લાગે હાથ, નસીબ ટાલ્યું નહીં ટળે;
કહેની કરીએ ઈચ્છા કેમ, તેમાં ફળ શું મળે.

જે લખ્યું તે નસીબે થાય, બવિબે કહ્યું ખરું;
 જેમ લખસે વિધાતા લેખ, વિચાર હું શું કરું.
 પેલા ભવના એ પાપનું ફળ, હવે આપણે ચાખસું;
 રૂપિને કીધું આપણે દાન, એવું મન રાખસું.
 પૂત્ર માહારા અરે તું રેહીત, મં મનથી વિચારીયું;
 મુજ પુત્રે થશે તું રાય, તે સર્વે વૃથા ગયું.
 બાળપણમાં તું મારા બાળ, પડ્યો દુખ જાળમાં;
 પણ સપડાઈ હાથમાં વિર, લખ્યું દુઃખ બાલમાં.
 પ્રિયા આજ તું સામેના વૃક્ષ, નિચે બેસસું હવે;
 તિલ્લણ તાપથી તપતું આ રણ, જશું શાંત થઈ જવે.

જંગલને રસ્તે રેહિતે ગાએલું ગાયન.

કાલીંગડા—ગજલ.

(શ્રીરાતા હવે હમે કાંકાં.) એ રાહ.

અરે મુજ પ્રાણથી પ્યારા, તપેછે અંગ બહું મારું;
 ગણ રેલીમાં પગેથી દાઝતાં, કંપેછે શરીર સાડું—અરે.
 પિતા જઈ સું અગનમાં કેમ, નથી સહેવાતો અગ્ની તાપ;
 જશે મુજ પ્રાણ હવે માતા, પીતાનું અંગ તપે પ્યાર—અરે.
 બચાવો મુજને અવાર, બહુ ધડકેછે સાડું અંગ;
 અરે એ હાય એ પ્યારી માત, દુઃખ દિલમાં બહું ધાર—અરે

કાશી વિશ્વનાથમાં સાધુઓએ ગાયેલું ગાયન.

બેગીઆ—આસાવરી—હોશી.

(નાથ કયેસો ગજકો બંધ છોડાયો.) એ રાહ.

બ્રહ્મ છે તું દિન દયાળ મોરારી,
 ભગિત બાવે કરીશું તારી—બ્રહ્મ.

જપ તપ ધ્યાન રદ્યથી ધરતા,
ભગિ અમે મન વિચારી;
ધ્યાને ધરતા મૂખથી સ્મરતાં,
લેને હમને તું ઉગારી—પ્રભુ.
વિશ્વ તું દેવા કર તારી સેવા,
ભરોસો તુજપર છે ભારી;
મૂર્તિ સફળ સાથ સર્વેની કરજો,
કરસું સેવા મનથી ધારી—પ્રભુ.

કાશી વિશ્વનાથમાં હરિશ્ચંદ્રે આયેલાં ગાયન.

સાદ્રુલ વિક્રીડા છંદ.

વિશ્વનાથ પતિ વિશ્વના શરણે સદા શીથ નમીને,
વરણવવારે વાર કરતાં જીભ્યા નહીં યાકે ખમીને;
જગત જંગલન કામે કસીને વિસરે તુજને જગતદાતા.
ન પામે મુખ્ય શાન્તી વહી રઝળી થોકરો ખાતા;
પતા તું છે પૂત્ર હું છું શરણે સદા હું દાસ તારો,
બક્ષતે માફ કરીને કૃપાથી યયો ને અપરાધ મારો;
સેવામાં અહરનીશ તું જની રહીશ હું માને કરીને,
ભગવાનદાસ વિનવી કહે તુજને સદા ધ્યાને ધરીને;

(કૃપા કરજોરે દેવ મુની મહારાજ.) એ રાહ.

રક્ષણ કરજોરે વિશ્વનાથ હમારું—ટેક.

અમે સ્મરણ કરીએ તારું,

દુઃખ હરજો પ્રભુ તું મારું,

કરજો મારું દેવ તું સારું—રક્ષણ.

શરણે યાકીને તારે આવ્યો,

કરજ કરીને ભવ ગુમાવ્યા,
 તોખી હું છૂટી નહી કાઢ્યા—રક્ષણ.
 કારજ એટલું મારું કરજો,
 મારી વિનવી ધ્યાનમાં ધરજો,
 મેં જોયુંછે મારી ગરજોરે—રક્ષણ.

(દરદે ગમ જાને મન.) એ રાહ.

વિશ્વનાથ માહેરું, સારું સદા તું કર પ્રભુ;
 પ્રાણથી હું ભણે, રખડતો ફરું આ પ્રભુ;
 મોત દે હાથરે, તું મને આ પ્રભુ;
 સહાય થા દાસની, કહે શું કરું આ પ્રભુ;
 ભુખથી પેટમાં, નહી અનરે આ પ્રભુ;
 દાઝતાં દિનથી, બળતો ડરું આ પ્રભુ;
 રખડતો માર્ગમાં, થાકથી આ પ્રભુ;
 જગતમાં માનવી, ન વિચરું આ પ્રભુ.

અગ્નિસેન લઈ જાયછે તે વખતે તારામતી

તથા હરિશ્ચંદ્ર ગાયછે.

માંડ—ગજલ.

(પડુંછું વિખુટા પ્રિયા વિજોગથી તારા.) એ રાહ.

હરિ—પ્રાણ તુજને તજીને, છુટે પ્રાણ આ મારા;
 તારા—ધીરજ ધરાતી નથી, આ દુઃખમાં પ્યારા—પ્રાણ.
 હરિ—તજીને જાતા મુજ પ્રિયા, પ્રાણ મારો જાય;

ધીરજ ધર દુઃખ માહે તું હોછે અંગારા—પ્રાણ.

તારા—જીવતાં પ્રભુ જો ગપ્પસે, મળસે કોઈ દિન;

મનથી જીવુ થયું આતન, જેમ આગના ભારા—પ્રાણ.

હરિ—લખ્યું આ ભાણે નહી ટળે, દુઃખ દેખી દાઝસું;

છુટે મરેથી દુઃખના દિન લાગસે પ્યારા—પ્રાણ.

સત્ય કિર્તીએ ગાયેલું ગાયન.

સીતાજી મહીનાની રાહ.

અરે મુજ રાય શિરતાજ દુઃખી દીલ નવ થેએ,
ધરી દુઃખ કદીરે રાય હસી કોઈ દીન સહીએ;
જન સૌનો લઈને સાર શિખામણથી ચાલીએ,
નથી મૂઝતો એકે ઉપાય એવું કંઈ ભાજિએ;
પાપે એચીને લાખ્યા આંહી સંસાર સદા દુઃખી.
જન્મ મરણ એ ચાલ્યા જય તેમ કોણુએ સુખી;
પ્રાણી આપણે અહીંથી તંઈ ભટકી દીન ગાળવાં,
તેમ કરીને વધારે છેક નથી દુઃખ રાજવાં;
રાખો વિશ્વનાથની આશ સહ સારં થઈ જસે,
વિંનવી કહું છું મારા રાય સારા વાતા સહ થસે.

તારામતિએ રોહિતને દીધેલી શીખામણ.

કાફી—મરખી.

(કુંવરી કુંવર મારા લાડકા.) એ રાહ.

પૂત્ર મારાને વંનવિસે મોકલતાં મન અઠગાય,
ચૂરે ચૂરા ફાટી થાયછે જાણે જીવડોરે જય—પૂત્ર.
બાળ મારા તું આવની મુજ પાસરે વિર,
શિક્ષા લેતો તું આ સાંભળી રાખી રદ્યથી ધીર—પૂત્ર.
માતા તારી હું અભાગણી કહું તે ધરતો હું દ્યાન,
સાથ સર્વેની સંભાળથી રાખતો મનમા સાન—પૂત્ર.
વિંનવી કહું પ્રાણુ તુજને સીધી વોટે તું પ્રાણ,
આડે વોટે તું ચડીસમાં થઈશ જીવથી હેરાન—પૂત્ર.
ઓરે અકાશી દેવતા કરતો બાળની સંભાળ,
મોકલું છું હુંતો એકલો તારે શરણે આ બાળ—પૂત્ર.

વિધનાથ તુજ આશરે મુજ રાંક રતન,
સંભાળ તેની રાખજો પડવે ક્યાં એ વીધન—પૂત્ર.
મુજ જીવથી વહાણો અધિક છે આવે તારે લીધે,
દયા કરીને દયાળ તું દુઃખી હાય કીધા—પૂત્ર.

રેહિત પોતાની માતાને દીલાસો આપેછે.

એજ રાહ.

છાનીરે માતા તું માહેરી રૂંધી હૈયું ભરાય,
મા વીણુ ભૂલો ભમ્મ ખરે જાણે જીવડોરે જાય—છાની.
દુઃખ લખ્યું ને નશીબમાં તેતો કોને કહેવાય,
દેખીને રડતા મા તુજને મનડું માફ દુખાય—છાની.
લક્ષ દેલો માતા મુજપરે તોડીસ નહી મારી આશ,
મા તુંને હું બેજાણુ થઈ રહ્યાં એક બ્રાહ્મણના દાસ—છાની.
રડતી દેખી માતા તુજને દુઃખે હૈયું દબાય,
આગ મુકી બડકો કરે તોએ ક્યાં ન સમાય—છાની.

રેહિતને સરથે ડંસ દેવાથી કીધેલો વિલાપ.

કાલીંગડા—ગજલ.

(શીગતા હયે હમે કાંકાં.) એ રાહ.

અરેરે હાયે તરફડતાં મરણુ માફ રહ્યું આવી,
પિતાને માત જે મારાં ઉછેર્યો બહુ દયા લાવી—અરેરે.
દુઃખો વેકીને આ હાલે ફોકટ પડ્યું આ જંજાળે,
લખ્યું એવું હશે બાલે આ દુષ્ટે દીધા ફસાવી—અરેરે.
હશે રડવી માતા મારી રડું છું અહીં હું પોકારી,
તે જોસે વાટ મન ખારી દયા રદ્યે નહી ભાવી—અરેરે.

રદય માફ ઉછાળાથી કરેછે જોર જવાળાથી,
વધારે દુઃખ નિગળાથી જઈને વાત ક્યાં કહેતી—અરેરે,
કથી ભગવાનદાસ ડરી કહે સૌને વિનતી કરી,
છે અંતે આમ જલ્લું મરી થવે નહી કુર જસો કાવી—અરેરે.

રોહિતના મડદા પાસે તારામતીએ કીધેલો વિલાપ.

લલિત છંદ.

અરર ઓ પ્રભુ હાય હાયરે દુઃખતો વધું જલ્લું ક્યાંયરે,
અરર હાયરે ફાટી છાતડી પૂત્ર તુજ તણી જોતી વાટડી;
રદય માહેરું જાલતો અતિ થશે માહેરી શી હવે ગતિ,
પતિ મુકી ગયાં પૂત્ર પાસરે પણુ હવે અરે દૂટી આશરે;
દુઃખ જવાળથી રહી બજે સદા દુઃખપર વધે દુઃખ આપદા,
અરર સુખતો ગયું માહેરું પૂત્ર તેમ અંતથી હવે મરું;
પૂત્ર દુઃખમાં મને તજી ગયો મુકી મુજને સુખીઓ થયો,
દૂટી માહેરી સરવે આશરે મન કરી દીધું પળમાં ઉદાસરે;
થઈ ગયા પતિ જ્યારથી જૂદા ત્યારથી વધી મન આપદા,
અરર દુઃખ સમૂદ્રમાં ડૂબી મરું પૂત્ર માહેરા નિરાશ થઈ ફરું.
તારામતીએ કાશી રાજના કુંવરને જોઈ કરેલો વિલાપ.

કાલીંગડા—લાવની.

(ઘરસે ગઈ મોરી પ્યારી.) એ રાહ.

તારા—દુઃખ દિલથી ધણું વધારે ઓ હાય કરીને મારે;
બહુ કુમળાસથી જાળક પડયોછે નિરજીવો થઈને,
દુઃખે દિન કાઢવા ખોટાં મૂવો હાયે જીવ દઈને,
ગરીબે દુઃખ ખમવામાં પતિ પણુથી પોતે રહીને,
નહીં પણુ ભૂલતાં રખડી થયુ મન દુઃખને સહીને;
બળતાં દુઃખ દીએ ખારે—ઓ હાય.

નથી મૂઝવું મને કાંઈ વણે શું માહેરી થાસે,
 રહીમથી પ્રાણ અટકીનેજ અતિ એજ ઉડી જાસે;
 ધરીને ધિર તોએ નહીં કદાપિ વાળવી હાસે,
 ગળામાં ધા દિસે કેવાં મારીને આમ શું નાસે;
 દુઃખ પડયું છે આવું ભારે—ઓ હાય.

પતિ રમસાનમાં રહીને કરે છે કામ ન થાય ને,
 ઉગરવાની રહી આશા નહીં ભૂએ મરે છે તે;
 પ્રભૂમાં આશ રાખીને ખમુછું દુઃખ સધળાએ,
 કથી ભગવાનદાસ કહે દુઃખીને દુઃખ વધારે છે;
 પિડથી તે પિડાતો જ્યારે—ઓ હાય.

રમસાનમાં હુરિશ્ચંદ્રે તથા તારામતિએ કીધેલો વિલાપ.

એજ રાહ.

હુરિ—જે લખ્યું આ ભાલે થાવું નહીં પ્રિયા તથા ધભગવું;
 દુઃખીઆ દિલથી થાવું રૂપીના કોપથી ધૂંધું,
 ધર્મથી વહાલું શું છે તે નથી હું જાણતો ખીચું,
 કકત આ વિષમાં જન્મી પરિણમિજ આ હાલે;
 પડે રવું જનોના દુઃખ વેઠીને વિના કાળે,

તારા—ખુશી થઈને હવે મરી જવું—નહી.

હુરિ—મંકટ સહયું આ જન્મમા નિદાંષ વાંક વિના વળી,
 દગો રોહિત તેં દીધો મૂવો મા ખાપને ટાળી;
 છેવટ હવે આ વિષમાં મુજ હાલ તુજ સાથે થશે,
 આજ તલવારેથી મારી નાશ પલમાં થઈ જશે;

તારા—થશે બંધ આંખથી દેખાવું—નહી.

હુરિ—કદી ખાલું નહીં ભૂકું જગતમાંહીજ મેઢવાને.

થશે પલમાં મરણ ત્યારે જશે જીવ જ્યાંજ દેવાને;

હપેટાઈને માયામાં સદા નિચ કર્મથી ચાલે,
પૂરૂષ તે યઈ દુઃખી દુઃખી મરણ પામે ભુંડા હાલે;
તારા—આખરથી પડે પસ્તાવું—નહી.

હુરિ—અબણે પાપ ને મુજથી પ્રિયાથી ને યયા મારી,
ક્ષમા નિર્દોષને કરને વિનતી એ કહું તારી;
પ્રિયા મુજ હાથથી મરસે મરીસ હું હાથથી મારે,
અરેરે અંત આ દુઃખનો જશે આવી પલકવારે;

તારા—તજ દીધું પીવું ને ખાવું—નહી.

હુરિ—કેમ આ તરવાર લિયકે દુઃખ નહી મારું વધે,
ઉઘ્રવી ધડથી ગરદનને પછી એંચુ રદ્ય મધિ;
ભરાયું પાપ ને વખતે ઉતાવળથી હવે મરવું,
કહે ભગવાનદાસ કથી હવે જીવીને શું કરવું;

તારા—ગુજ સાન્ત ઘાહી અહીં સમાવું—નહી.

સર્વ મળી હેલું ગાયન ગાયમેહે.

૫૬.

ધધર કરેછે મહેર સજ્જનો પૂર્ણ થયોછે એલ,
સતી તારામનિએ સત્ય રાખ્યું યઈ પતિની પેહેલ-સજ્જનો.
સત્યથી અંતે સુખી કરીને પ્રભુએ કીધી મહેર—સજ્જનો.
જીડપણામાં ભાન ભૂલીને પડે દુઃખની રેલ—સજ્જનો.
સત્ય સદા સુખ આપે સૌને શીખામણુએ કહેલ—સજ્જનો.
ભગવાનદાસ પ્રિતે પોતાનું માન નહી તોડેલ—સજ્જનો.

મિહેતા જમનાદાસ ભગવાનદાસની કંપનીએ પ્રગટ કરેલાં પુસ્તકો.

શાળોપયોગી પુસ્તકો.

૩. આ. પે.

સેન્ડર્ડ મર્ટનના મિનિંગ (૧૫૦ પાનાના)...	૦—૧૨—૦
રોયલ સ્કૂલ પ્રાઈમરના મિનિંગ...	૦—૪—૦
રોયલ સીડર નં ૧ લાના મિનિંગ...	૦—૬—૦
રોયલ સીડર નં ૦ પીઅના મિનિંગ...	૦—૮—૦
રોયલ સીડર નંબર ત્રીજાના મિનિંગ...	૦—૧૦—૦
રોયલ સીડર નંબર ચોથાના મિનિંગ...	૦—૮—૦
હાવર્ડ ફ્રાઈમરના મિનિંગ (મોટા)...	૦—૪—૦
હાવર્ડ ફ્રાઈમરના પીઅ ચોપડીના મિનિંગ.	૦—૬—૦
ફારસી આમાદન નામાનો અં. ગુ. તરજુમા.	૦—૨—૦
શાળોપયોગી કોષ્ટકો.....	૦—૧—૦

નાટકના પુસ્તકો.

અંદ્રસેન ને સંદ્રપ્રભા નાટક.....	૦—૮—૦
હેલ સેલાણી અને વિક્રમ અરીત્ર નાટક.....	૦—૬—૦
તમાશાએ નતિજાએ અરમત.....	૦—૬—૦
અંદ્ર અંદ્રીકા નાટક.....	૦—૬—૦
માલીની નાટક.....	૦—૬—૦
અન્નભગે સખાવત (હર્ફ ખાદશાહે ખાદાદોસ્ત)...	૦—૫—૦
અંદન ગદ્યાગરી નાટક (ત્રીજી આવૃત્તિ)...	૦—૪—૦
તમાશાએ આંદાની.....	૦—૪—૦
આલીખાખા અને આલીસ ચોર.....	૦—૩—૬
તોફાન દીલકોશા (હર્ફ નર્મ હંદર સભા)...	૦—૩—૦
સોળતે આસર અથવા મોહન દુઃખદર્શક.....	૦—૩—૦
નકશી સુસેમાનીનો હિરદુ ખેમ.....	૦—૩—૦
ગુનથને ખાહાર અફ્રા (હર્ફ નર્મ હંદર સભા)	૦—૩—૦
મજલુમે હરક (હર્ફ ખાદાશાએ તારુખમુદક)	૦—૩—૦
હરક નવ ખાહાર (હર્ફ અંદ્રમાદન મોલીમાર)...	૦—૨—૦
નંદમજા અને સતિ સુસેમાનાના ગાયનો...	૦—૨—૦
પ્રવ આપ્તમાનવ ખેમમાં ગયામાં ગાયનો...	૦—૧—૬

સતીકાનો અનિ સ્મૃત્ત કારસ.....	૦— ૧—
નવા હર્ષિશ્વંદ તારામતિના નામ અવાતાં ગાયનો	૦— ૧—
નવા નવરંગચંદી નારકેમાં ગાયનાં ગાયનો...	૦— ૨—
તોહકાએ દીક્ષપત્રીર ગાયન (ના. ત. બનનગ.)	૦— ૦—
નિનવા દુઃખદર્શક (વાંદાનો વગ્ધોડો)	૦— ૪—
સાતાર્ક કુગનો સ્મૃત્ત કારસ.....	૦— ૧—
સાતાર્ક શ્રદ્ધાની તથા સુદૃશની મડગડનો કારસ	૦— ૧—

ઉરડુ હરકમાં છાયેલાં પુરતકો.

તોહકાએ દીક્ષ પત્રીર (બનનગ.)	૦— ૧—
સુભગને બાહ્ય ગાકા (દિર્ઘ નધ દંદર સખા)	૦— ૨—
નધમે સુલેખાની.....	૦— ૨—
અનનમિ સખાવન (દિર્ઘ બાદશાહે બોદદોરન)	૦— ૫—

વારતાઓના પુરતકો.

મુકા બોતેડી.....	૩—૦— ૦
ગીરંગ કૃત ગમગણ.....	૨— ૮—
જનનંધર આખ્યાન.....	૧— ૮—
મોટા બોખાહગણ.....	૧— ૮—
મૃદાલસા આખ્યાન.....	૦— ૮—
શ્રી વીજાસ ગરબાવળી.....	૦— ૮—
પ્રેમાનંદ કૃત ગણપત્ત.....	૦— ૫—
પ્રેમાનંદ કૃત ચંદ્રહાસા.....	૦— ૫—
વિદ્યા વિજાસની વારતા.....	૦— ૪—
દત્તપત્ત અને ધનપાળની વાર્તા.....	૦— ૨—
સર્વજ્ઞતા મેળવવાના સાધન.....	૦— ૨—
પાર્વતિ લક્ષ્મીજીનો સંવાદ.....	૦— ૧—

જો સતીકાએ દરેક જનની વારતાઓની તથા નારકેની તથા અંગ્રેજી ચોપડીમાં મળે, જરૂરયાત લેનારને કમી થત સણુ જ સાદા આપવામાં આવશે. નોટપેડ કાગળના પાનાં આવશે તલી.

જે. બી. મેહેતા એન્ડ કંપની

મનેજર—જગતાલક્ષ જગવાનલક્ષ

ફેક્ટ્રી—મુંબઈ મધ્ય ભુવંશ આગળ.

